

07/12/2024

Η Εξόδιος Ακολουθία του Άρχοντος τέως Πρωτοψάλτη της Μ.τ.Χ.Ε. Λεωνίδα Αστέρη

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος παρέστη συμπροσευχόμενος στην [Εξόδιο Ακολουθία](#) του αιμνήστου [Λεωνίδου Αστέρη](#), [Άρχοντος πρώην Πρωτοψάλτη](#) της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, που τελέστηκε στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό, την Παρασκευή, 6 Δεκεμβρίου 2024.

Της νεκρωσίμου Ακολουθίας προέστη ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ικονίου κ. Θεόληπτος, συμπαραστατούμενος από τους Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Καλλιουπόλεως και Μαδύτου κ. Στέφανο και Σηλυβρίας κ. Μάξιμο.

Παρακολουθήστε σε επανάληψη την Εξόδιο Ακολουθία:

[](#)

Το πένθος της Μητρός Εκκλησίας έφερε ο Πανοσιολ. Μ. Αρχιδιάκονος κ. Αλέξανδρος.

Τον επικήδειο λόγο εκφώνησε ο Πανοσιολ. Τριτεύων κ. Βαρνάβας.

Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Μυριοφύτου και Περιστάσεως κ. Ειρηνάιος, Κυδωνιών κ. Αθηναγόρας και Προύσης κ. Ιωακείμ, οι Θεοφιλέστατοι Επίσκοποι Τράλλεων κ. Βενιαμίν και Ξανθουπόλεως κ. Παΐσιος,

κληρικοί της Πατριαρχικής Αυλής, της Αγιοτάτης Αρχιεπισκοπής Κωνσταντινουπόλεως και των ομόρων Ιερών Μητροπόλεων, Άρχοντες Οφφικιάλαιοι της Αγίας του Χριστού Μ. Εκκλησίας, συγγενείς του αιμνήστου και εκπρόσωποι του Ιεροψαλτικού κόσμου.

Ο ενταφιασμός του αιμνήστου Λεωνίδου Αστέρη έγινε στο Κοιμητήριο της Θείας Μεταμορφώσεως Σισλή.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ: [Εκοιμήθη ο Άρχων Πρωτοψάλτης Λεωνίδας Αστέρης](#)

Αναλυτικά ο επικήδειος λόγος που εκφώνησε ο Πανοσιολ. Τριτεύων κ. Βαρνάβας:

«Ὅς ἐὰν οὖν λύση μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξη οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. » [Ματθ. ε', 19]

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Σεπτὴ τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,

Λαὲ τοῦ Κυρίου ἡγαπημένε,

Πενθηφοροῦντες συνήχθημεν σήμερον εἰς τό Πάνσεπτον τοῦ Γένους Ἱερεῖον, ἀντηχοῦντι ἔτι τῶν ἡδυμόλπων ὕμνων καὶ ᾠδῶν τοῦ μεγίστου τῶν χρόνων ἡμῶν Ἱεροψάλτου, τοῦ προκειμένου ἡμῖν νεκροῦ πλέον, Πρωτοψάλτου γενομένου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Τῷ ἀναξίῳ τριτεύοντι, μαθητῇ αὐτοῦ τελευταίῳ, ἔλαχεν ἡ ὑπό τῆς Ἐκκλησίας κέλευσις τοῦ ποιῆσαι λόγον ἐπικήδειον τῷ πολυσεβάστῳ ἡμῶν διδασκάλῳ τῷ

κλεινῷ Λεωνίδα Ἀστέρη, τῆς ἁρμονικῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀντηχούσης εἰς ἔτι εἰς τοὺς θόλους τοῦ περικαλοῦς τοῦτου πρώτου σεμνώματος τοῦ Γένους.

Μεγάλο πένθος κατέχει τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ὡς ὀδύνη ἀνεκκλήτητον καὶ θρῆνον ἀδιάλειπτον διὰ τὴν ἐν τάφῳ σιγὴν τῆς καλλικελάδου ἀηδόνης αὐτῆς, τοῦ μακαριστοῦ πρώην Πρωτοψάλτου, Λεωνίδου Ἀστέρη. Πῶς ἄρα δύναται ὁ λόγος ὁ ἀνθρώπινος νὰ ἀποδώσῃ τὸ μέγεθος τῆς τοιαύτης ἀπωλείας; Πῶς νὰ μετρηθῇ ἡ ὀδύνη τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς, ἐπὶ τῇ ἐκδημίᾳ τοῦ καλλικελάδου ἀνδρός, τοῦ πλουτίσαντος τὰς ψυχὰς τῶν ἀκροωμένων κατὰ τὰς λατρευτικὰς ἀκολουθίας, τοῦ λοιποῦ εἰς σιγὴν ἐμπεσόντος;

Ἡ Κωνσταντίνου-πόλις θρηνεῖ, ἀδυνατοῦσα νὰ παραδεχθῇ ὅτι ὁ μεγαλοπρεπὴς οὗτος βλαστός αὐτῆς, εὐθυτενὴς εἰς τὸ παράστημα, αὐστηρὸς τῷ φρονήματι, ἀλλὰ καὶ εὐχαρις καὶ ἀπλοῦς κατὰ τὸν βίον, πλεόν κοιμηθεὶς κατὰ τὴν ἐορτὴν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ἄπνους κεῖται, αἰζῶος μόνον ἐν πνεύματι, οὐ φωνῇ, δόξαν ἀναπέμπων παντῶς Θεῷ. Ἐὰν τις ἀνεζήτηι ἄνθρωπον ὅστις συνεδύαζε τὴν ψαλτικὴν Ῥωμαϊκὴν τέχνην μετὰ τοῦ ἥθους τῆς Ὁρθοδόξου Παραδόσεως καὶ τῆς λαμπρότητος τῆς Βασιλευούσης, ὁ Λεωνίδας Ἀστέρης ἦτο τὸ ἀπολύτως ἀπαράμιλλον παράδειγμα. Ἀλλ' ἡ μνήμη τοῦ θεράποντος τούτου τῆς Λατρευτικῆς ἡμῶν μουσικῆς θέλει μείνῃ αἰωνία καὶ ἄληστος· διότι τὸ ἔργον αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἀκόμη καὶ τῶν ἡγιασμένων στασιδίων τοῦ Πανσέπτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ τὰ ὁποῖα ἐπὶ δεκαετίας ἐκλείψεν, καὶ εἰς τὰς Πατριαρχικὰς γλυπτο-χειρεπιθεσίας, ἐχαράχθη ἀνεξιτήλως, ἡ δὲ κληρονομία αὐτοῦ, ὡς κανδήλα ἄσβεστος, ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχῃ φωτίζουσα τὰς ψυχὰς τῶν μουσοτραφῶν πιστῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς.

Ὁ Γαλατιανὸς καὶ εὐπατρίδης Λεωνίδας Ἀστέρης ἐγεννήθη ἐν τῇ πλήρει εὐλαβείας Περιφέρειᾳ τοῦ Γαλατᾶ Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ἔτει 1936, ἐντὸς οἰκογενείας Κωνσταντινουπολίτιδος, εὐωδιαζούσης θυμίαμα καὶ πολιτικὴν Ἀρχοντιάν. Ἐκ τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς ζωῆς αὐτοῦ διεφαίνετο ἡ περικόσμησις αὐτοῦ δι' ἐμφύτου μουσικοῦ ταλάντου. Ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἤρχισεν ἡ ψαλτικὴ αὐτοῦ διακονία, ὡς κανονάρχου, καὶ ἐσυνεχίσθη ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῶν Χίων, ὑπὸ τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου του Νικολάου Ἀναστασιάδου.

Ἐν συνεχείᾳ, διδάσκαλοι σεβαστοὶ τοῦ ἀειμνήστου ὑπῆρξαν, ὁ Δημήτριος Μαγούρης καὶ ὁ Παναγιώτης Κωνσταντινίδης, οἵτινες ἀνεγνώρισαν τὸ τάλαντον καὶ τὴν φλόγα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ, κρατοῦντες αὐτὸν «ἐκ τῆς χειρός» ὡς ἐδείκνυντο, ὠδήγησαν τὸν μικρὸν Λεωνίδα εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ὅπου ἐδιδάχθη τό πρῶτον τὴν πατρώαν μουσικὴν καὶ διήκουσεν τὴν ἐρμηνείαν αὐτῆς. Ἐκ τῆς παιδικῆς ἡλικίας αὐτοῦ, ἔψαλλεν ἐν τοῖς ὁδοῖς, καὶ ὁ ἦχος τῆς

φωνῆς του συνεκέντρωνε ἄλλα παιδιά καὶ διερχομένους ἀκόμη, οἵτινες ἐθαύμαζον καὶ ἐχειροκρότουν.

Τὸ πρῶτον Ἀπολυτίκιον, ὃ ἐδιδάχθη, ἦτο τὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ὑπὸ τῆς μητρός αὐτοῦ. Διὰ τοῦ Ἀπολυτικίου τούτου ἤρξατο τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἐν τῇ διακονίᾳ τῶν ἀναλογίων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ Ἀπολυτικίου προπέμπεται σήμερον πρὸς τὸν χαρισάμενον αὐτῷ τὸ τάλαντον, ἵνα τελῇ ὑμνωδίας αὐτοῦ εἰς τοὺς οὐρανούς.

Δέκα μόλις ἐτῶν λαμβάνει τὸ βάπτισμα τοῦ πυρός, προσλαμβόμενος εἰς τὰ περίπτυστα Πατριαρχικά Ἀναλόγια ὑπὸ τοῦ μεγίστου Κωνσταντίνου Πρίγγου. Ὁ μικρὸς Λεωνίδας ἐπέστρεψεν ἐπὶ βραχὺ εἰς τὸν ἐν Γαλατῶν Ἱερὸν Ναὸν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου, τὸν μετέπειτα κατεδαφισθέντα, καὶ ἐκεῖθεν, ὑπὸ τὸ βλέμμα τοῦ μεγάλου Θρασυμβούλου Στανίτσα, ἐκλήθη τὸ δεύτερον εἰς Φανάριον.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς στρατιωτικῆς αὐτοῦ θητείας, ἡ ἱεροψαλτικὴ πορεία αὐτοῦ ἐσυνεχίσθη εἰς τοὺς Ἁγίους Θεοδώρους Βλάχκας, ὑπὸ τὴν ἱερατικὴν προΐσταμενίαν τοῦ μακαριστοῦ πατρὸς Ἰωάννου Γαλάνη, κατὰ σάρκα πατρός τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Πέργης Εὐαγγέλου, καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐψαλλε διὰ ἱκανὸν ἀριθμὸν ἐτῶν εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Πριγκηποννήσων. Παρ' ὅτι κατὰ καιροὺς διέκοπτε προσωρινῶς τὴν ἱεροψαλτικὴν διακονίαν εἰς τὰ ἀναλόγια, ἔψαλλεν ὅμως συχνὰ ἀφιλοκερδῶς εἰς διαφόρους Ναοὺς τῆς Πόλεως, ἐργαζόμενος παραλλήλως ὡς ἠλεκτρονικός. Παρ' ὅτι συχνῶς ἐγένετο ἀποδέκτης προσκλήσεων ἵνα μεταβῇ μονίμως εἰς Ἑλλάδα, ὅπερ ἐσυννηθίζετο τότε, παρέμεινεν ὥστόσον, ὑπήκοος εἰς τὸ καθῆκον αὐτοῦ ὡς υἱοῦ, πλησίον τῆς μητρός αὐτοῦ, μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἐπὶ γῆς βίου της. Κατὰ τὸ τελικόν διάστημα αὐτῆς τῆς περιόδου, ἐδημιούργησεν χορωδίαν νεολαίας, ἣτις διέπρεψεν ἀποδίδουσα τὰ Ἑγκώμια τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Ταταούλων, φημιζομένων διὰ τὸ ἐνδιαφέρον περὶ τὴν ἱεροψαλτικὴν παράδοσιν. Μετὰ δὲ τὸ πέρας τῆς Ἀκολουθίας, ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ ἐντυπωσιασθῆσα προσέλαβεν αὐτὸν εἰς τὸν Ἅγιον Δημήτριον, ὅπου ἔψαλλεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1979 μέχρι τοῦ ἔτους 1984.

Ἡ ἀρετὴ, ἡ λαμπρὰ μουσικὴ κατάρτισις καὶ ἡ πιστότης αὐτοῦ εἰς τὴν μουσικὴν καὶ ψαλτικὴν παράδοσιν ἔσχον ὡς ἀποκορύφωμα τὴν πρόσκλησιν, τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1984, ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Δημητρίου καὶ τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου, ἵνα ἀναλάβῃ τὴν χηρεύουσαν Πρωτοψαλτίαν ἐν τῷ Μεγάλῳ Μοναστηρίῳ, ὡς ἄξιος συνεχιστῆς τῶν μεγάλων Μουσικοδιδασκάλων τοῦ Γένους διακονίαν ἣν ὑπηρέτησεν πιστῶς, ἕως τοῦ ἔτους 2015, ὅτε καὶ ἡ ἀσθένεια τὸν κατέβαλε.

Ἦτο ἀπόφοιτος τοῦ Ὡδείου Ἑντέχνου Τουρκικῆς Μουσικῆς, τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς

καὶ Τέχνης τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ Πρωταγωνιστῆς τενόρος τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς τῆς Πόλεως δι' ἔτη τεσσαράκοντα. Κατὰ τὰ ἔτη αὐτά, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς ἐν τῇ Πόλει Ὁπερας, ὑπῆρξεν ὁ μόνος Ῥωμῆος τενόρος, γεγονός μοναδικόν ἰδίως λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν χαλεπῶν τότε περιστάσεων διὰ τὴν Ὁμογένειαν. Ἐμαθήτευσεν ἐν τῇ Μοζαρτίῳ Σχολῇ τοῦ Σάλτσμπουργκ καὶ ἐτιμήθη ἐν διαγωνισμῷ διὰ τοῦ Βραβείου «Κάρλ Ὁρφ», ἐν τῇ προσωπικῇ αὐτοῦ συναυλίᾳ ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Ἀγίου Βλασίου.

Συμμετέσχεν εἰς ἀπειραρίθμους καὶ μεγάλας διοργανώσεις τῆς Ὁπερας, ἐν αἷς ὑπεδύθη πρωταγωνιστικούς ρόλους ἐν ἔργοις μεγίστων ἀπαιτήσεων τοῦ παγκοσμίου ρεπερτορίου.

Δι' ὅλους ἡμᾶς ποὺ ἔσχομεν τὴν μεγίστην τιμὴν νὰ μαθητεύσωμεν πλησίον αὐτοῦ εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Ἀναλόγιον, ὁ Ἄρχων Λεωνίδας Ἀστέρης ἦτο πολλὰ περισσοτέρα ἀπὸ διδάσκαλος. Ἦτο ὁ πατήρ ἡμῶν εἰς τὰ ἀναλόγια, τὸ πρότυπον εἰς τὴν ψαλτικὴν τέχνην καὶ διακονίαν, ὁ ἀπόλυτος ὁδηγός, ἐξισορροπῶν μετ' ἐξαισίου τρόπου τὴν ἀπαραίτητο ἀυστηρότητα καὶ τὴν πατρικὴν στοργήν. Τὸ φρόνημά του, δωρικὸν καὶ σεμνὸν, ἐγκατέσπειρεν ἐν αἴσθημα δέους καὶ ἀφοσιώσεως, ὅταν προσηγγίζαμε τὰ σεπτὰ ἀναλόγια τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἐκεῖ, ὅπου ὁ βίος καὶ ἡ προσφορά τοῦ ἐκάστοτε Πρωτοψάλτου ἀπαιτεῖ πίστην, μελέτην καὶ ἀνεξάντλητον σεβασμὸν εἰς τὴν παράδοσιν τῶν Μεγάλων Διδασκάλων. Οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν δύναται νὰ ξεχάσῃ τὴν ἐνδομύχως, σπανίως δημοσίᾳ εὐχήν, του μακαριστοῦ Ἀρχοντος, ὅπως ἀξιωθῇ παρὰ Θεοῦ, ἵνα ψάλῃ Αὐτόν ἐν τῷ σιωπῶντι Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν τῶν πόθων καὶ τῶν στεναγμῶν γενεῶν καὶ γενεῶν Ὁρθοδόξων.

Τὸ ἀποτύπωμα τῆς πολυετοῦς καὶ καλλικάρπου αὐτοῦ Ψαλτικῆς καὶ Καλλιτεχνικῆς ἐκφράσεως ὑπῆρξε μεῖζον. Ὁ Ἄρχων ἦτο ὁ κατ' ἐξοχὴν φύλαξ τῆς πατρώας παραδόσεως. Κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ διεύθυνσιν τοῦ δεξιοῦ χοροῦ τοῦ Πανσέπτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, μετ' ἀκριβείας καὶ πιστότητος ἀπετύπωνε πάντοτε τὸν ζῶντα ἦχον τῶν μεγάλων Πρωτοψαλτῶν, διδάσκων διαρκῶς ὅτι τὸ «Πατριαρχικὸν Ὑφος» εἶναι ἀπλοῦν, ἀπέριττον καὶ συνάμα μεγαλειῶδες. Ἡ φωνὴ τοῦ ψάλλοντος, ὡς ἔλεγεν ὀφείλει νὰ συμμορφοῦται πρὸς τὸν ἱερὸν Λόγον, ὅστις κατέχει τὴν πρωτοκαθεδρίαν, καθαγιαζόμενος διὰ τῆς ἐναρμονίου μουσικῆς ἐπενδύσεως.

Ἡ καθαρὰ ἀπαγγελία, ἡ ὀρθή ἄρθρωσις, ὁ πρέπων τονισμὸς καὶ ἡ κατάλληλος μουσικὴ συνοδεία συνιστῶσι τὰ ἀπαραίτητα γνωρίσματα τοῦ Πατριαρχικοῦ Ὑφους. Ἔστι τοῦτο τέχνη θεολογική, ὅπου ἡ ἀπλότης συναρτᾶται πρὸς τὴν θεϊαν μεγαλοπρέπειαν, ὀρίζουσα τὸ μέτρον καὶ τὴν ἁρμονίαν τῆς ψαλμωδίας, ὡς ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τὸ διεφύλαξεν ἀνά τούς αἰῶνας.

Αἱ διδασκαλῖαι αὐτοῦ δέν περιορίζοντο εἰς τὴν σφαῖραν τῶν μουσικῶν δεξιοτήτων. Δι' αὐτόν, ἡ Ἱερὰ Ψαλμωδία ἀνεφαίνετο ὡς ὁδὸς πνευματικῆς ἀνατάσεως, ὅπου τὸ παραδοσιακὸν μέλος καὶ ὁ ὀρθὸς τονισμὸς τοῦ λόγου ἀποτελοῦσι προσφορὰν εὐάρεστον πρὸς τὸν Κύριον. Ἐδίδασκεν καὶ συνεβούλευεν ὅπως μετὰ ζήλου ἀποφεύγωμεν πάσαν ματαιότητα, ἀποστρεφώμεθα τὴν κενὴν αὐτοπροβολήν, καὶ ἐκλαμβάνωμεν ἑαυτοὺς ὡς ἐργάτας καὶ ἀφοσιωμένους διακόνους τοῦ θείου λόγου.

Καὶ ἔστιν ὅτι, τὰ μὲν λόγια του ἦσαν ὀλιγόλογα, τὰ δὲ ἔργα πλουσιώτατα καὶ πολυεπίπεδα. Τὸ μουσικόν του ἐκτύπωμα παραμένει ζῶν μέχρι τοῦ παρόντος, ποτίζον γενεὰς ἱεροψαλτῶν, καὶ διδάσκον ὧν οὐ μόνον τὴν τέχνην τοῦ ψάλλειν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιστήμην τῆς εὐλαβείας καὶ τῆς ταπεινώσεως.

Ὑπῆρξε πανθομολογουμένως ἔντιμος, εἰλικρινής, συνεπής, ὀλιγόλογος, εὐρυμαθής, ἑλληνιστής, πολὺγλωσσος, αὐστηρὸς, ἀνεξίκακος, σοφός· ὑπὲρ δὲ πάντα ὑπῆρξε παράδειγμα εὐγενείας καὶ ἀριστοκρατικότητος ἀκόμη, ὡς ἔπος εἰπεῖν καὶ ὡς ἀβιάστως ἅπαντες συμμαρτυροῦσιν.

Σήμερον, ἀποχαιρετῶμεν ἓν σκεῦος ἐκλογῆς, ἓν ἀληθὲς πρότυπον ἀρετῆς καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὸ θεῖον ἔργον. Τὰ πνευματικὰ καὶ μουσικὰ χαρίσματα αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ ὅλη αὐτοῦ βιωτὴ, μένουσι φῶς καὶ καθοδήγησις διὰ πάντα τὰ πιστὰ ψαλτικά τέκνα τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Ὁ Λεωνίδας Ἀστέρης δέν περιορίσθη εἰς τὸ αὐστηρῶς νοοῦμενον ἱεροψαλτικὸν αὐτοῦ καθῆκον, ἀλλὰ προώθησε τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Μουσικὴν καὶ εἰς παγκόσμιον ἐπίπεδον, μεταβάς εἰς Ἀμερικὴν, Εὐρώπην, Ἑλλάδα, ὅπου προσέφερε ἀφειδῶς τὴν πολύτιμον αὐτοῦ μουσικὴν καὶ ἱεροψαλτικὴν ἐμπειρίαν ψάλλων, διδάσκων, χοραρχῶν, μετέχων εἰς μουσικολογικά συνέδρια.

Ἦτο ἄνθρωπος μηδέποτε ἐπιδιώκων τὴν προβολήν, ἀλλ' ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐργαζόμενος ἀφανῶς, φωτίζων διὰ τῆς ὑψηλῆς του τέχνης καὶ τοῦ λαμπροῦ παραδείγματός του. Τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὡς πολύτιμα πετράδια, κοσμοῦσι τὸν θησαυρὸν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς, διαλαλοῦντα τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ κάλλος τῆς ἁνωθεν ἐπιστήμης.

Καθὼς κατακλείομεν τὸ τελευταῖον κεφάλαιον τῆς ἐπίγειας πορείας αὐτοῦ,

ένθυμοῦμεθα μετά δέους καὶ σεβασμοῦ τὴν ἀνεξίτηλον σφραγίδα τοῦ Λεωνίδου Ἀστέρη. Μένει ἡ μνήμη αὐτοῦ αἰωνία, μένει ἡ κληρονομία αὐτοῦ ζωντανή, διδάσκουσα, ἐμπνέουσα, καὶ καθοδηγοῦσα πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθοῦς ψαλτικῆς διακονίας καὶ παραδόσεως.

Παναγιώτατε, σεπτὴ των Ἱεραρχῶν χορεία, λαέ τοῦ Θεοῦ εὐλογημένε,

Σήμερον, ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀποχαιρετᾷ ἓνα πιστὸν ἐργάτην αὐτῆς, ἓνα μύστην τῆς ψαλτικῆς τέχνης καὶ ἀκάματον θεράποντα τοῦ λειτουργικοῦ βίου. Ὁ αἰώνιος Λεωνίδας Ἀστέρης, ὁ εὐλογημένος τοῦτος καρπὸς τῆς Βασιλευούσης, ἐστάθη ταπεινὸς καὶ ἔνδοξος ταυτοχρόνως. Ταπεινὸς μεν, διότι ὑπηρέτησεν τὴν διακονίαν αὐτοῦ μετὰ αυστηρᾶς ἐντιμότητος πρὸς τὸν ἑαυτὸν του καὶ μετὰ σεβασμοῦ ἀκεραίου πρὸς τὴν ἱερὰν παράδοσιν· ἔνδοξος δέ, διότι ἡ φωνὴ αὐτοῦ καὶ τὸ ἦθος αὐτοῦ ἔλαμψαν ὡς φάρος ἐν καιροῖς χαλεποῖς καὶ δυσχειμέροις διὰ τὴν Ὁμογένειαν.

Εὐγνώμονες τῷ Θεῷ, ἀποχαιρετοῦμε σήμερον τὸν Ἀρχοντα Λεωνίδα, ὃς ἐξέστησεν ἡμᾶς διὰ τῆς θείας μουσικῆς καὶ τοῦ ἀπαραμήλλου ἦθους αὐτοῦ. Ἀγαπημένε μας Διδάσκαλε, ὁδοιπορεῖς πρὸς τὸ ἀτέρμον φῶς τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὅπου ἡ ψυχὴ σου, ἀνάμεσον τοῦ θείου Θρόνου καὶ τῶν αἰσμάτων τῶν Ἀγγέλων, θέλει ἀκούει ἐσαεὶ τὸ «Εὐ δούλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου», καὶ ὅπου μέλλεις ᾄδειν ἡδυμόλπως καὶ ἀγγελικῶς Κύριον τὸν Θεόν σου, ὡς ἀξίως ἔπραξας κατὰ τὸν ἐπὶ γῆς βίον σου, κλονίζων τὰς ἀενάους δοξολογίας τῆς ἀπειροκάλλου Θεότητος Αὐτοῦ.

Πάντοτε θὰ ζῆς ἐν τοῖς ἱεροῖς ἤχοις, ἐν ταῖς ἀναμνήσεσι καὶ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. Εὐχαριστοῦμε διὰ τὴν παρακαταθήκην, διὰ τὴν προσφοράν, διὰ τὸ εἶναι σου.

Καὶ νῦν, ὡς εἰς τελευταῖον χαιρετισμόν, ἀναπέμπομεν τὴν ὀλόθυμον εὐχὴν ὅπως ἡ ψυχὴ τοῦ πρώτου τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἀναλογίου εὐρεθῇ ἀναπαυομένη ἐν τοῖς κόλποις τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ὃν ὑμνοῦσι καὶ ψάλλουσι ἀπαύστως αἱ χορεῖαι τῶν ἀπ' αἰώνος ἱεροψαλτῶν ἐν οἷς πρῶτος Ἰάκωβος ὁ Ναυπλιώτης, Κωνσταντῖνος Πρίγγος, Θρασύβουλος Στανίτσας καὶ Βασίλειος Νικολαΐδης. Ποιοῦμεν κατευόδιον εὐλαβές, ἐπιβλητικὸν καὶ δακρυόεν τῷ «πατριάρχῃ» τῆς ψαλτικῆς ταπεινώσεως, εἰσπλέοντι εἰς τὸν μέγα τῆς πίστεως λιμένα! Ὁ Κύριος ἀναπαύσαι τὴν ψυχὴν σου ἐν χώρᾳ ζώντων, καὶ ἡ μνήμη σου ἔστω αἰωνία!

Περισσότερες φωτογραφίες:

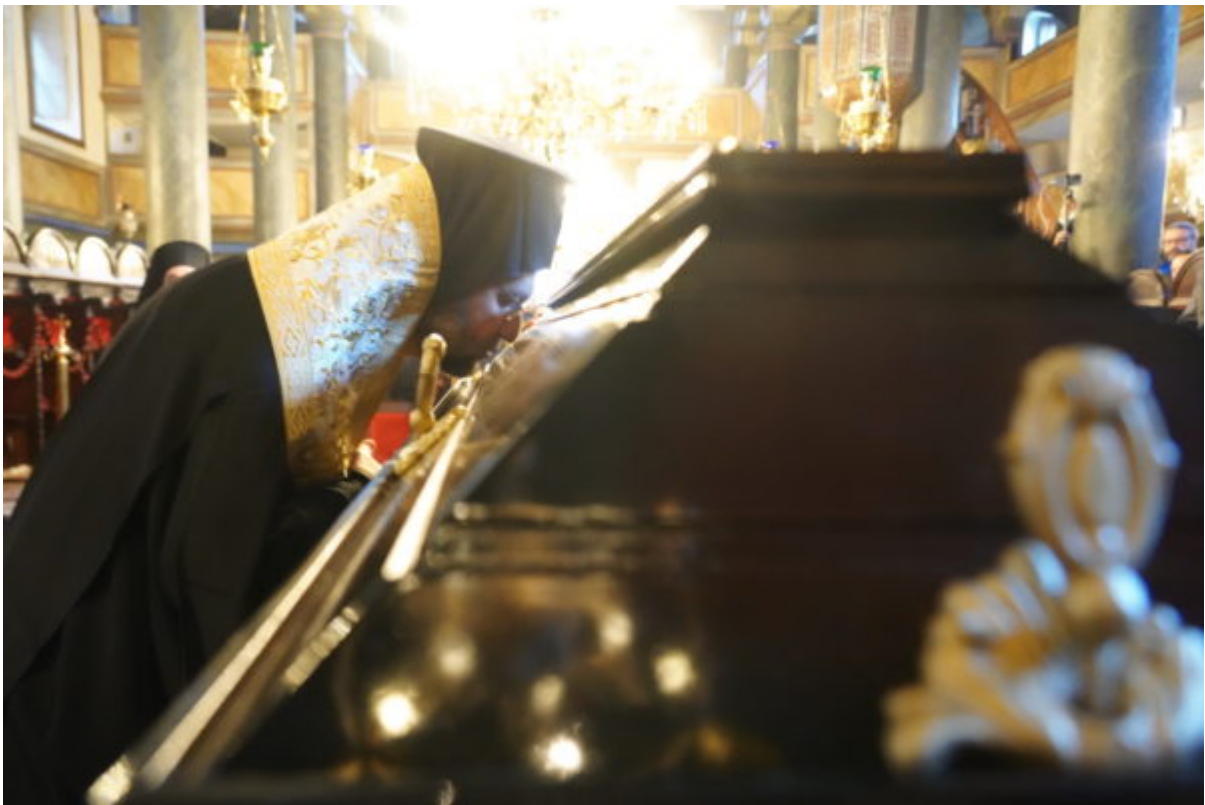

(Φωτογραφίες: Νίκος Παπαχρήστου)